

Missiv

Dnr 21REK8

Kommunfullmäktige

Revisionsrapport bedömning delårsrapport 2 2021

Ärendebeskrivning

Revisorerna ska enligt 12 kap §2 Kommunallagen bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat inför kommunfullmäktiges behandling av delårsrapporten.

Revisorernas sakkunniga har översiktligt genomfört granskningen av delårsrapporten för januari till och med augusti med underlag. Granskningsrapporten, som bifogas, är underlaget för revisorernas bedömning.

Förutsättningar för granskningen

Revisorernas granskning har inriktats på de fem koncerngemensamma verksamhetsmålen i Kommunplanen förutom de obligatoriska finansiella målen enligt Kommunallagen.

Revisionens samarbete med ekonomiavdelningen fungerar bra. Förse-ningar i leveransen till revisionskontoret och PwC har dock noterats. Att i tid ha bra, kvalitetssäkrade beslutsunderlag för den löpande resultat-uppföljningen är en viktig fråga för kommunstyrelsen. Revisorerna rekommenderar även i år att bemanningsläget på ekonomiavdelningen ingår i det löpande riskanalysarbetet.

Revisorernas generella slutsatser och ställningstaganden

Vi bedömer att delårsrapporten i stort uppfyller kraven enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, kapitel 13 samt god redovisningssed. Uppdraget till kommunstyrelsen att närmare utreda frågan om redovisning av leasing kommer att följas upp i gransknin- gen av årsredovisningen.

Balanskravet, det lagstadgade kravet på ett positivt resultat (exklusive realisationsvinster), är uppfyllt.

Den händelse som får stor ekonomisk påverkan 2021 är översväm-ningen i augusti. Den har fått till följd att bolagen har reserverat totalt 286 mnkr, dvs uppskattat kostnaderna och tagit in posten i sin redovis-ning. Detta ingår alltså i resultaten för kommunkoncernen både i delårs- rapporten och i årsprognosen.

De belopp som belastar bolagen inom Gävle Stadshus AB-koncernen kan hanteras inom koncernen, men kan eventuellt få till följd att avkastningen från Gävle Stadshus AB blir lägre än planerat.

Gävle Vatten AB, som ägs direkt av fullmäktige, har reserverat 250 mnkr för kostnader relaterade till översvämningen. Detta förorsakar ett stort underskott för verksamheten under 2021, som inte kan täckas av bolagets egna kapital. Diskussioner pågår hur underskottet i eget kapital ska hanteras av ägaren Gävle kommun.

Kommunen har ett prognosticerat resultat för helåret på 210,3 mnkr. Underskottet för Gävle Vatten AB för helåret 2021 beräknas till -235,5 mnkr. Några kostnader har inte belastat kommunen som ägare per sista augusti. Det finns heller inte i prognosen för kommunens resultat för helåret. Beroende på hur frågan löses kan kostnaden helt bäras av vattenkollektivet (bolaget) eller delas med skattekollektivet (kommunen). Om frågan löses med ett villkorat aktieägartillskott (motsvarande ett lån) har den ingen påverkan på kommunens resultat utan enbart på balansräkningen.

Underskottet kan hanteras genom taxehöjning eller att kommunen skjuter till ett driftsbidrag (aktieägartillskott) till bolaget. Då bolaget redan förbrukat sitt egna kapital är styrelsen skyldig att upprätta kontrollbalansräkning. Ägaren behöver fatta beslut om en kapitaltäckningsgaranti tills frågan om hur det egna kapitalet ska återställas är löst. Gävle Vatten AB:s styrelse har 2021-10-07 fattat beslut att begära en kapitaltäckningsgaranti av ägaren.

Beslut om hur frågan ska hanteras behöver fattas innan årsskiftet i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige då både aktieägartillskott och taxehöjningar är fullmäktigebeslut.

Vi noterar, att återbetalningen av medel efter likvidation av Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB i april 2020, fortfarande ligger som bankmedel.

Ursprungligt fullmäktigebeslut från 2010-04-26 hänvisar till att medlen från Kommungaranti ska användas för pensionsutbetalningar.

Av Kommunallagen 11 kap 4§ framgår att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

Detta har gjorts, men avsåg då hanteringen inom Kommungaranti. Något nytt beslut har inte fattats. Enligt delårsrapporten ska det göras under 2021.

Finansiella mål

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna

Prognosen för helåret visar att målet kommer att uppnås. Resultatet exkl. realisationsvinster och exploatering över en åttaårsperiod är 2,6% och målvärdet för indikatorn 2,5%.

Revisionen noterar att det långsiktiga målet reviderades ner till 1 % 2020 från att ha legat på 2 % under en längre tid.

Omvårdnadsnämnden, Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden visar liksom föregående år underskott. Utfallet är sammantaget för delåret - 47 mnkr med en prognos om - 60 mnkr för helåret. Även Samhällsbyggnadsnämnden prognosticerar ett underskott vid årsskiftet med -14,3 mnkr föranlett till stora delar av översvämningen. Överförmyndarnämnden aviserar ett underskott med -2 mnkr vilket motsvarar 18% av deras totala budget.

Statsbidrag till kommunens sjuklönekostnader, med anledning av Covid-19, förbättrar ekonomin med 45 mnkr för 2021. Bidraget till sjuklöner har bokförts centralt, vilket innebär att nämndernas resultat är lägre än om det hade fördelats ut till de verksamheter som haft kostnaderna.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Målet har uppfyllts för perioden januari till augusti. Kommunkoncernens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet, som är den ena indikatorn till målet, uppgick då till 36,2 %, jämfört med målvärde om minst 33,3 %. Indikatorns målvärde beräknas även uppnås på helårsbasis.

Den andra indikatorn för målet är kommunkoncernens skuldsättningsnivå. Skuldsättningsnivån per augusti klarar målvärdet om 85 100 kr per invånare. Indikatorns målvärde beräknas även uppnås på helårsbasis.

Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Målet bedöms uppnås på årsbasis.

Självfinansieringsgraden under den senaste åttaårsperioden uppgår i delåret till 98 % och överstiger därmed målvärdet minst 60 % på årsbasis. Prognosen för resten av året är en hög investeringsnivå och försämrat ekonomiskt resultat. Nyckeltalen förväntas därmed försämrans på helårsbasis men fortsatt överstiga målvärdet.

Revisorerna delar bedömningen att målet kommer att uppnås.

Revisorerna noterar att kommunen har omfattande planer för nyinvesteringar kommande år, där självfinansieringen beräknas uppgå till endast 55 % det närmaste året.

Måluppfyllelse verksamhet

De fem målen för verksamheten är:

- **Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor**
- **Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen**
- **Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle**
- **En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov**
- **En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun**

I delårsrapporten bedöms att de fem verksamhetsmålen delvis kommer att uppfyllas för helåret.

Vid delårsrapporten saknas dock utfall samt prognos för större delen av indikatorerna för respektive mål. Revisorerna kan därför inte uttala sig om att bedömningarna per delåret ger en rättvisande bild av verksamheten på årsbasis.

Det revisorerna kan konstatera baserat på de utfall som finns att tillgå är:

- ⊕ Resultat, åtminstone i de kommunala skolorna, har förbättrats trots rådande pandemi. Om detta fortsätter på årsbasis kommer målet "Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor" att i vart fall delvis uppnås.
- ⊕ När det gäller de indikatorer som är kopplade till målet om ett bättre företagsklimat ses en viss ljusning i form av att Gävle förbättrar sitt resultat i Svenskt Näringslivs ranking, även om det är en marginell förbättring. Arbetslösheten är fortsatt högre än riket och gapet har ökat baserat på de preliminära siffrorna.
- ⊕ För målet som gäller samhällsplanering noteras att befolkningen ökar. Planeringen utgår ifrån en ökning med cirka 1900 gävlebor per år, men utfallet snarare ligger på cirka 500 per år. Statistiken tyder på att det inte är i den arbetsföra åldersgruppen den största befolkningsökningen sker relativt sett, vilket får betydelse för den demografiska försörjningskvoten. Sammantaget anser revisorerna att vi befinner oss i ett komplext scenario för samhällsplaneringen och att vi inte kan uttala oss om måluppfyllelsen för detta verksamhetsmål.
- ⊕ Bara ett nytt utfall finns kopplat till målet om en hållbar och klimatneutral kommun och även om Gävle ha tappat några placeringar i rankingen som bästa miljökommun bör resultat fortfarande ses som gott och stabilt sett över tid.

Sjukfrånvaro totalt för kommunen

Den totala sjukfrånvaron för hela perioden uppgår till 6,7 %, vilket är en sänkning med 1,3 % jämfört med samma period förra året. Sjukfrånvaron var högst under våren och har sedan sjunkit från april. I augusti låg sjukfrånvaron på 4 %.

Revisorerna i Gävle kommun

Eva-Karin Hamilton

Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung
Revisionschef

Bilaga: Granskningsrapport Delårsrapport 2 2021

REVISIONSKONTORET

Gävle kommuns delårsrapport 2, 2021

Grundläggande granskning

Granskning av Gävle kommuns delårsrapport 2, 2021
Grundläggande granskning

Revisionskontoret:

Nina Wennberg, certifierad kommunal revisor
Susanna Berglund, yrkesrevisor

PwC:

David Hansen, auktoriserad/certifierad kommunal revisor
Viktor Hallström, auktoriserad revisor
Wafaa Zbib, revisor

Revisionskontorets kvalitetsäkrare:

Revisionschef Gunilla Beckman Ljung, certifierad kommunal revisor

Gävle kommun 2021

Dnr: 21REK8

www.gavle.se

Innehåll

A Har delårsrapporten upprättats enligt gällande regelverk, normer och god redovisningssed?	3
Sammanfattning räkenskapsrevision	3
Avvikelser från regelverk och god redovisningssed	4
Balans- och resultaträkning	6
Granskning av väsentliga resultatposter	6
Granskning av väsentliga balansposter	7
Sammanställd redovisning	10
B Är resultatet förenligt med de mål som fullmäktige beslutat?	11
Övergripande måluppfyllelse kommunen	11
Finansiella mål	20
Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 % av skatteintäkterna	20
Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans	21
Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad	21
Övrigt	21
Sjukfrånvaro totalt för kommunen	21
C. Uppfyller kommunen det lagstadgade balanskravet?	22
Balanskravet	22

A Har delårsrapporten upprättats enligt gällande regelverk, normer och god redovisningssed?

Sammanfattning räkenskapsrevision

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för Gävle kommun för perioden 2021-01-01—2021-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Avvikelser från regelverk och god redovisningssed

Gällande regelverk

Kommunallagen (KL) 11 kap 16 - 21 §§

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) beräkningsmodell för pensionsskuld.

Normer och god redovisningssed

Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) är normerande organ och har utgett 18 rekommendationer, delvis omarbetade med anledning av den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Avvikelser från regelverk och god redovisningssed

RKR R1 Bokföring och arkivering

Kommunen har inte anpassat redovisningen till RKR R1 Bokföring och arkivering. Enligt uppgift pågår arbete med framtagande av systemdokumentation med behandlingshistorik.

RKR R 5 Redovisning av leasing

I den sammanställda redovisningen har RKR R5 Redovisning av hyresavtal/leasingavtal endast till fullo tillämpats i Gävle kommun, koncernbolagen Gavle Drift & Service AB och Gästrike Vatten AB. I övriga bolag uppgår leasingavtal endast till mindre belopp och därför har inte anvisningen tillämpats. Kommunen har inte ändrat redovisningsprincip avseende finansiell leasing, då hanteringen av redovisningen fortfarande pågår utifrån revisorskollegiets synpunkter i årsbokslutet år 2020.

RKR R 11 Extraordinära och jämförelsestörande poster

En bedömning av klassificering om vad som anses att vara extraordinära kostnader kommer att göras inför årsbokslutet för 2021 avseende kostnader hänförliga till översvämningen den 18 augusti. På grund av svårigheter att vid redovisningstillfället beräkna rätt belopp samt analysera kostnadens art redovisas allt som jämförelsestörande kostnader och uppgår till 299,1 mnkr i kommunkoncernen och till 13.1 mnkr i Gävle kommun.

RKR R16 Sammanställda räkenskaper

Skatter i bolagen redovisas som en separat post i resultaträkningen för kommunkoncernen, men rekommendationen säger att skatt på årets resultat ska ingå i verksamhetens kostnader och informeras om i not.

Revisionens bedömning av avvikelser från regelverk och god redovisningssed

RKR R1 Bokföring och arkivering

Kommunen redogör för avvikelserna i delårsrapporten.

RKR R5 Redovisning av leasing

Kommunen redogör för avvikelserna i delårsrapporten.

RKR R11 Extraordinära och jämförelsestörande poster

Kommunen redogör för avvikelserna i delårsrapporten.

RKR R 16 Sammanställd redovisning

När det gäller att bolagens skatter inte redovisas enligt rekommendation RKR R 16 i resultaträkning för kommunkoncernen, så ger särredovisningen samma information, men motiveras av att verksamhetens kostnader blir mer jämförbara över tid. Vi noterar dock att denna avvikelse ger en missvisande redovisning av Gävle kommunkoncerns nettokostnader och resultat till Räkenskapsammandraget (RS).

RS är en årlig insamling av ekonomiska uppgifter från samtliga kommuner till Statistiska centralbyrån (SCB). Syftet med RS är att på kommun- och riksnivå få en tillförlitlig information om kommunernas ekonomi, både nuläge och utveckling. RS är lagstadgad och har stor betydelse för olika användningsområden på nationell, internationell och kommunal nivå.

SG Ekonomi uppger dock själva att de följer rekommendationen i RS-rapporteringen och redovisar då bolagens skatt som en verksamhetskostnad.

RKR R 17 Delårsrapport

Enligt rekommendationen RKR R17 framgår att delårsrapporten ska följa en viss struktur, bland annat ska viss information lämnas i not. Kommunen lämnar erforderliga upplysningar, men flertalet av dessa lämnas i stället i förvaltningsberättelsen. Vi rekommenderar kommunen att följa RKR:s rekommendation R17.

Balans- och resultaträkning

Granskning av väsentliga resultatposter

Skatteintäkter

Vi har granskat redovisningen av skatteintäkter genom verifiering mot underliggande dokument och beräkningar. Den preliminära kommunalskatten för 2021 baseras på eget skatteunderlag från 2019 med regeringens fastställda uppräkningsstal för år 2020 och 2021. Beloppet har vi verifierat mot Skatteverkets redovisningsräkning för preliminära medel 2021. Preliminär slutavräkning innevarande år samt slutavräkningsdifferens föregående år, har stämts av mot SKR. Våra kontrollberäkningar av detta visar att redovisade skatteintäkter är upptagna till rätt belopp i årsredovisningen.

Vår bedömning är att Gävle kommuns redovisning av skatteintäkter följer rekommendationen från RKR och därmed redovisade enligt god redovisningssed.

Generella statsbidrag och utjämning

Vi har granskat redovisningen av generella statsbidrag och utjämning genom verifiering mot underliggande dokument. Slutliga belopp för återkommande bidrag, dvs. inkomstutjämning, kostnadsutjämning, regleringsbidrag/avgift, införandebidrag samt LSS-utjämning fastställs via beslut från Skatteverket. Vad gäller fastighetsavgifter, som även de är återkommande, kompletteras den beslutade utbetalningen med en prognos via SKR. Utöver de återkommande bidragen finns ett nytt statsbidrag för i år för att säkerställa en god vård för omsorg av äldre. Fördelningen av detta bidrag till Gävle kommun, har vi verifierat mot Socialstyrelsen samt Regeringskansliet.

Vår bedömning är att Gävle kommuns redovisning av generella statsbidrag och utjämning följer rekommendationen från RKR och därmed redovisade enligt god redovisningssed.

Verksamhetens intäkter

Granskning har skett mot huvudbok samt en kontroll genom fluktuationsanalys, dvs. en analys av väsentliga förändringar i jämförelse med samma period föregående år. Inga avvikande poster har noterats.

Verksamhetens kostnader

Granskning har skett mot huvudbok samt en kontroll genom fluktuationsanalys, dvs. en analys av väsentliga förändringar i jämförelse med samma period föregående år.

Den mest väsentliga delen i kostnadsmassan är givetvis personalkostnader. En substansanalytisk granskning har utförts avseende förväntan i ökade kostnader baserat på antal anställda och sedvanlig genomsnittlig löneökning. Utökad detaljgranskning har skett avseende pensionskostnader genom avstämning mot beräkning från KPA Pension.

Väsentliga förändringar i enskilda kostnadsslag mellan åren har följts upp på intervjubasis.

En stickprovskontroll avseende periodisering av kostnader har utförts utan väsentliga avvikelser. Stickprover har även tagits i poster där en risk bedöms finnas, exempelvis reparations- och underhållskostnader för att säkerställa att korrekt klassificering skett.

Avskrivningar

Granskning har skett mot huvudbok samt översiktligt mot anläggningsregister. Baserat på vår översiktliga granskning har inget som föranleder en fördjupad granskning noterats.

Finansiella poster

Granskning har skett mot huvudbok samt en bedömning av väsentliga skillnader i jämförelse med samma period föregående år. Mindre förändringar förekommer på kontonivå avseende nya rutiner kring koncernmässig hantering, men sammantaget är skillnaderna små.

Granskning av väsentliga balansposter

Materiella anläggningstillgångar

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Kontroll har skett mot kommunens anläggningsregister samt avstämning av bokförda restvärden i jämförelse med anläggningsregistret. Denna granskning har skett utan avvikelser.

I granskningen har även utförts stickprovsgranskning avseende investeringar. Stickprovets syfte har varit att bedöma om investeringen är balansgill, dvs. om utgiften betingar ett långsiktigt värde för kommunen. Stickprovsgranskning har även utförts avseende förbrukningsinventarier för att bedöma om några kostnadsförda poster borde ha redovisats som investering. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Finansiella anläggningstillgångar

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Den mest väsentliga delen i posten avser fordringar på koncernbolag (internbanksverksamheten) samt andelar i koncernbolag. Avstämning har gjorts mot kommunens cashpoolsystem. Gällande värderingen av fordran och andelarna i koncernföretagen kan vi inte se att något nedskrivningsbehov föreligger. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Förråd och lager

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Posten understiger vår väsentlighetsnivå och har inte detaljgranskats ytterligare.

Exploateringsfastigheter

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Förändringar i posten har detaljgranskats samt en översiktlig kontroll har gjorts utifrån gällande regelverk. Vår bedömning efter översiktlig

granskning är att exploateringsredovisningen följer reglerna i Lag om kommunal bokföring och redovisning 6 kap. 6 §.

Kortfristiga fordringar

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts.

Posten har minskat väsentligt, vilket främst beror på en omklassificering av koncerninterna poster som numera klassificeras som långfristiga. Kommunen har dock gjort en omfattande skatteinbetalning på skattekontot i slutet av augusti, vilket gör att posten i balansräkningen inte minskat lika mycket som omklassificeringen betingar.

Avseende kundfordringar har utökad detaljgranskning utförts där avstämning mot kundreskontrasystem utförts samt en översiktlig kontroll av rutinen för reservering av osäkra fordringar. En omfattande ackumulerad reservering har gjorts och vår bedömning efter översiktlig granskning är att denna synes vara tillräcklig.

Kassa och bank

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Detaljgranskningen har bestått i avstämning mot underlag från finansiella institut.

Eget kapital

Granskning har skett mot huvudbok samt genom en IB-UB analys. Ingående balans är avstämt mot kommunens årsredovisning per 2020-12-31. Förändringen i eget kapital avser delårsperiodens resultat, vilket är avstämt mot resultaträkningen. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Avsättningar

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Pensionsavsättning avstämd mot beräkningar från KPA. Avsättningar för kostnader i samband med översvämning är förenad med stor osäkerhet.

Vår bedömning är att villkoren för avsättning är uppfyllda, men att osäkerheten i posten är fortsatt stor då skadorna ännu inte fullt ut är kända. Vår bedömning är dock att utifrån den information som framkommit har redovisning skett enligt god redovisningssed. Avsättningar avseende gamla deponier har granskats översiktligt.

Långfristiga skulder

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Kontroll har skett mot engagemangsbesked från Kommuninvest, låneavi från Swedbank samt kontoutdrag från koncernvalutakontot hos Nordea.

Vi noterar att statliga investeringsbidrag klassificeras som en skuld vilket bedöms korrekt hanterat. Denna granskning har skett utan avvikelser.

Kortfristiga skulder

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Då posten enligt vår inledande riskanalys bedöms som väsentlig har en utökad detaljgranskning av posten utförts. Det räkenskapspåstående där vi bedömt föreligger risk i vid delårsbokslutet är avklipp. Vi har därför genomfört detaljgranskning i syfte att säkerställa att intäkter och kostnader har bokförts på rätt period. Detta har skett genom stickprover av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Vidare har en periodiseringskontroll av kostnader gjorts utifrån vad som bokförts som leverantörsskuld i augusti samt september. Urval har skett både slumpvis och utifrån storleken på transaktionerna. Avstämning mot leverantörsreskontra har också skett.

Särskilt fokus har även funnits på riktade statsbidrag då vi i vår riskanalys bedömt att det föreligger en risk i räkenskapspåståendena riktighet och avklipp. Kontroller har skett mot beslut från bidragsgivaren och utifrån det har bedömning av syftet med bokningen skett, om kommunen har bokfört transaktionen som skuld i och med att det föreligger en skyldighet att betala tillbaka ej förbrukade medel eller om bokningen har skett i syfte att periodisera intäkter. Granskningen har skett utan väsentliga avvikelser.

Vidare har fokus funnits på personalrelaterade poster då Gävle kommuns revisionskontor bedömt att det finns en risk i dessa poster.

Semesterskuldlistan har detaljgranskats genom att stickprovvis kontrollräkna ett antal personers semesterlöneskuld och stämt av dessa personers skuld mot listan. Vidare har kontroll av PO-pålägg skett och arbetsgivaravgifter och källskatt har stämts av mot underlag från Skatteverket. Upplupna löner har stämts av mot listor från kommunens lönesystem. Inga väsentliga avvikelser har identifierats. Avstämning av obligationer har skett mot avräkningsnotor från banker.

Löne- och pensionsrelaterade bokslutsspecifikationer

Granskning har skett avseende dessa kostnader i enlighet vad som framgår ovan i granskning av resultaträkningen samt nedan avseende pensionskostnader. I tillägg har granskning skett avseende semesterlöneskuld och kostnader för semesterlöner. Vi kan vid denna granskning konstatera att det föreligger vissa svårigheter att få fram underlag på ett enkelt sätt. Samtliga stickprov har inte kunnat härledas, men de stickprov som kunnat härledas har varit korrekta.

Vi kan också notera att kostnader för semesterlön inte allokeras löpande på den enhet som ska belastas. Detta utgör ingen avvikelse utifrån vårt uppdrag att granska räkenskaperna, men kan vara värt att poängtera då det kan försvåra styrning och ledning.

Pensionskostnader

Granskning har skett mot underlag erhållet från KPA. Kommunen har i delårsbokslutet beställt en extern beräkning från KPA gällande pensionsavsättning för de anställda. Denna har beaktats i delårsbokslutet i sin helhet. Då extern och aktuell beräkning har inhämtats är vår bedömning att ändrade livslängdsantaganden är beaktade.

Pensionsrätt för förtroendevalda består av ett betydligt mindre belopp och har av väsentlighetsskäl inte beräknats externt vid delårsbokslutet. Kommunen har gjort en enklare beräkning baserat på KPA:s beräkning

2020-12-31 samt prognos per 2021-12-31. Vår bedömning är att beräknad avsättning är rimlig.

Periodisering riktade statsbidrag

Granskning har skett mot huvudbok samt mot bokslutsspecifikation. Särskilt fokus har funnits på riktade statsbidrag då vi i vår riskanalys bedömt att det föreligger en risk i räkenskapspåståendena riktighet och avklipp. Kontroller har skett mot beslut från bidragsgivaren och utifrån det har bedömning av syftet med bokningen skett, om kommunen har bokfört transaktionen som skuld i och med att det föreligger en skyldighet att betala tillbaka ej förbrukade medel eller om bokningen har skett i syfte att periodisera intäkter. Granskningen har skett utan väsentliga avvikelser.

Periodiseringar från 2020

Vi har utifrån en risk- och väsentlighetsanalys granskat samtliga balansposter som bedöms väsentliga. Avseende periodiseringar utgör de riktade statsbidragen den förhöjda risken, vilka rapporterats särskilt ovan. I övrigt har vi inte noterat några väsentliga periodiseringsposter som hanterats felaktigt.

Internbanksverksamheten

Kommunkoncernen har under 2021 ändrat sin hantering avseende upplåning av likvida medel. Utifrån tidigare hantering tog kommunen ett externt lån på det belopp som dotterbolaget behövde. Därefter lånade kommunen ut summan till bolaget. Skuldförbindelser tecknades och signades av part från bolaget och från kommunen. Detta skapade enligt uppgift mycket administration eftersom det blev många lån att hålla koll på.

Numera har inte kommunen interna reverser utan bolagen har i stället en ökad limit på respektive bolags underkonto i Nordea. Detta innebär att en fordran på respektive bolag bokförs utifrån saldot på bolagets underkonto i cashpool systemet.

Inför varje år tar kommunfullmäktige ett beslut hur mycket respektive bolag får låna. Utifrån detta sätts limiten på underkontot i cashpool systemet. I och med att skulder varierar från dag till dag är det inte möjligt att skriva en skuldförbindelse på samma sätt som tidigare. Kommunen utreder just nu vilka alternativ som kan användas för att få ett mer formellt underlag till fordran.

Sammanställd redovisning

Resultatet för Gävle kommunkoncern uppgår till 363,8 mnkr och består av resultatet för Gävle kommun om 417,3 mnkr samt resultatet från bolag och förbund om 108,1. Därutöver tillkommer sedan resultatpåverkande poster om -161,6 mnkr.

Gävle kommunkoncerns resultat är i delåret 423,4 mnkr lägre än vid samma tidpunkt föregående år. Förutom kommunens minskade resultat med 163 mnkr, är det reserveringar för bolagen för ökade kostnader i samband med översvämningen om totalt 286 mnkr som mest påverkat resultatet negativt. Reservering har gjorts av Gävle Vatten AB med 250

mnkr, AB Gavlegårdarna med 20 mnkr, Gävle Energi AB med 11 mnkr samt Gävle Fastighet Gävle kommun AB med 5 mnkr.

För Gävle Vatten AB förorsakar reserveringen av 250 mnkr ett stort underskott som inte kan täckas av bolagets egna kapital. Diskussioner pågår hur underskottet i eget kapital ska hanteras av ägaren Gävle kommun och revisionen kommer att följa upp detta vid granskningen av helårsbokslutet 2021.

Totalt uppgår övriga resultatpåverkande poster till 161,6 mnkr, vilket är en ökning med 37,0 mnkr jämfört med delåret föregående år. Det som till största del haft påverkan på kommunkoncernens resultat är GSABs utdelning, vilken är 0,9 mnkr högre jämfört med föregående år, samt en realisationsförlust i samband med minskad ägarandel i Svenska kommunförsäkrings AB.

Resultatpåverkande i koncernen 2021-08-31	(mnkr)
Resultat Gävle kommun	417 345
Resultat bolag och förbund	108 119
Resultatpåverkande poster:	-161 643
GSAB utdelning	-93 600
SKFAB realisationsresultat	-68 043
Resultat Gävle kommunkoncern	363 821

Då det för delåret sker en översiktlig granskning av Gävle kommunkoncerns räkenskaper, kan vi inte med säkerhet uttala oss om den sammanställda redovisningen ger en rättvisande bild.

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

B Är resultatet förenligt med de mål som fullmäktige beslutat?

Övergripande måluppfyllelse kommunen

Gävle kommun tillämpar sedan 2020 en styrmodell där kommunen har fem kommunövergripande verksamhetsmål. Dessa mål gäller för hela mandatperioden.

För delåret är bedömningen att samtliga mål anses vara delvis uppfyllda. Årets resultat är liksom föregående år präglad av rådande Covid-pandemi där många av de restriktioner som råder får effekt, direkt eller indirekt, på måluppfyllelsen.

Kommunövergripande mål	
◆	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
◆	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
◆	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
◆	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov
◆	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Målet anses vara delvis uppfyllt. Målet består av fem indikatorer varav utfall presenteras för en av indikatorerna, för resterande indikatorer lämnas en prognos och ett resonemang kring förväntad måluppfyllelse förs. Prognosen är att målvärdet för tre av indikatorerna kommer att nås och målvärdet för en av indikatorerna är att målvärdet delvis nås.

Flera av indikatorerna har påverkats av Covid-19 där man framför allt kan se negativa effekter på elevernas betyg i årskurs 8. En jämförelse mellan betygen höstterminen 2020 till vårterminen 2021 tyder på att kunskapsutvecklingen påverkats negativt av distans/fjärrundervisning samt frånvaron bland både elever och lärare.

Årskurs 9 har haft undervisning på plats under hela läsåret men lärares frånvaro tros ha påverkat utfallet negativt. Behörigheten till gymnasiet i de kommunala skolorna har trots detta ökat från 83,2 till 83,7 och Gävle ligger nu nära rikssnittet som enligt preliminära siffror uppgår till 84,2 %. Ett fortsatt strukturerat arbete med fokus på individuppföljning och tydliga mål har bedrivits. Skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor fortsätter att krympa och uppgår preliminärt till 1,4 procentenheter vilket är lägre än det preliminära utfallet för riket som visar på 1,9 procentenheter till flickors fördel. Det faktiska utfallet presenteras i samband med årsredovisningen men en prognos är att målvärdet om 85,7% som gäller för både de kommunala och de fristående skolorna, nås, vilket är oerhört glädjande.

Målvärdet om 71,9 % för gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år bedöms nås. Det finns ett preliminärt utfall för de kommunala gymnasieskolorna vilket visar på en kraftig förbättring i jämförelse med föregående år.

För indikatorn andel elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning presenteras utfallet först i samband med årsredovisningen. Bedömningen är att målet om 71% kommer att nås.

Utfall för målvärdet Andel elever som godkänns inom kommunal vuxenutbildning fås först i samband med årsredovisningen. Bedömningen är dock att målvärdet om 68 % inte kommer uppnås. Distansundervisningen har påverkat målgruppen negativt precis som föregående år. Det pågår ett arbete med att systematisera även vuxenutbildningen och framgent kommer det finnas bättre möjligheter till att följa resultaten via Power BI.

Målvärdet för andelen av befolkningen med minst treårig eftergymnasial utbildning bedöms inte nås. Utfallet beräknas bli detsamma som föregående år varför målvärdet om 29 % inte kommer att nås. Motsvarande siffror för riket förväntas också bli oförändrade vilket innebär att Gävle fortfarande ligger 3 procentenheter under rikssnittet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Andel elever i årskurs 9 som är behörig till ett nationellt program på gymnasieskolan	—	85,7 %	Ok	● Uppnås
2 Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år.	—	71,9 %	Ok	● Uppnås
3 Andel elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning	—	71 %	Ok	● Uppnås
4 Andel elever som godkänns inom kommunal vuxenutbildning	—	68 %	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis
5 Andel av befolkningen med minst treårig eftergymnasial utbildning	26 %	29 %		

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Målet påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle består av fem indikatorer varav utfall för samtliga indikatorer saknas. Målet anses vara delvis uppfyllt.

NKI, kommunens service till företag har förbättrats kraftigt gentemot tidigare år. Årets målvärde är 75 men utfall har ännu presenterats. Utfallet för 2020 uppgick till 72. Undersökningen utgår ifrån sex kategorier och ett utfall på 70 eller mer anses vara bra. I tre kategorier fick Gävle ett resultat som var sämre än 70 och dessa var; bygglov, miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd.

Gällande nyföretagande saknas statistik. Målvärdet för året är 7,2 st och föregående års utfall blev 5,44 st per 1000 invånare i kommunen.

I delårsrapporten avseende delår 1 framgick det att för att nå målet om ett påtagligt förbättrat företagsklimat skulle det på kommunstyrelsens nivå säkerställas att arbetet med attityder till företagande, bemötande och service skulle prioriteras och utgå från företagets behov. Dessa frågor adresseras i den undersökning som Svenskt Näringsliv varje år bedriver.

Gävles placering i ranking av företagsklimat har på senare år försämrats. Vid upprättandet av delårsrapporten hade inte statistik presenterats men i slutet av september presenterades årets ranking. I 2021 års mätning

hamnar Gävle på plats 271, vilket visserligen är en förbättring med 8 placeringar i jämförelse med föregående år men det innebär fortfarande att Gävle placerar sig i botten och målvärdet nås inte. Rankningen baseras på 17 faktorer varav 12 är hämtade från enkätunderlaget och 5 baseras på statistik från SCB och UC. 2/3 av viktningen baseras på enkätsvaren varav frågan om det sammanfattade omdömet för kommunen väger tungt och svarar för 1/3. Vid föregående år mätning placerade sig Gävle på plats 287 vad gäller det sammanfattande omdömet och årets utfall är 285, vilket innebär en marginell förbättring men det betyder fortfarande att Gävle är bland de 10 sämsta kommunerna i landet var gäller företagarnas bedömning av kommunen som helhet. Ytterligare områden där Gävle placerar sig bland de 10 sämsta kommunerna är liksom föregående år kommunpolitikerna respektive kommunalanställda tjänstemäns attityder till företagande där Gävle inom bägge hamnar på plats 284, vilket dock är en liten förbättring i jämförelse med föregående år. På frågan om tillgång på arbetskraft med relevant kompetens klättrar Gävle från plats 226 till 192 vilket är positivt, likaså för frågan om service och bemötande där Gävle har klättrat från plats 284 till 268 samt kommunens upphandling där utfallet är en förbättring från plats 274 till 229. Vad gäller frågan om konkurrens från kommunens verksamheter placerar sig Gävle på plats 279 (285) vilket bör analyseras grundligare. I delårsrapporten framgår det emellertid att kommunen via sin webbplats lanserat en anmälningsfunktion för eventuell osund konkurrens.

Det finns heller inget utfall för arbetslöshet, avvikelse från riksnittet. Målvärdet är högst 1,4 % och utfallet föregående år var 2,1% varför prognosen bör vara att målvärdet inte kommer att nås. I delårsrapporten står en text skriven om antalet arbetslösa under avsnittet sysselsättning. Enligt vad som framgår av det avsnittet har arbetslösheten minskat i Gävle kommun och uppgår nu till 10,3% av den registerbaserade arbetskraften. Samma siffror för riket visar på en minskning där arbetslösheten nu uppgår till 7,7 %. Baserat på dessa uppgifter i delårsrapporten skulle gapet vara 2,6 procentenheter och således långt ifrån målvärdet. Gapet har ökat då arbetslösheten har minskat mer på riksnivå.

Under hösten har ett nytt näringslivsprogram antagits. Programmet utgår ifrån fyra målområden; Gävle kommuns service till företag, Så hittar företag rätt kompetens att anställa, Gävle växer samt Gävle för alla. I programmet förklaras vad respektive målområde innebär samt hur det ska mätas. Näringslivsprogrammet sträcker sig till 2025. Uppföljning kommer att ske varje år i samband med årsredovisning.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 NKI, Kommunens service till företag	—	index 75		
2 Nyregistrerade företag	—	7,2 st		
3 Företagsklimat (ranking)	—	högst 110		
4 Byggklar mark för företagande	—	minst 60 ha		
5 Arbetslöshet, avvikelse från rikssnittet	—	högst 1,4%		

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.

Målet består av 5 indikatorer och inga nya värden finns att tillgå och det finns ingen prognos för förväntad måluppfyllelse varför analys av målet blir svår att göra. Målet anses vara delvis uppfyllt vilket är samma bedömning som vid årsredovisningen.

I kommunplanen betonas vikten av att Gävle kommun ska vara en plats där alla ges möjligheter till att bidra till den gemensamma utvecklingen. Förutsättningar för detta är tillit till samhället, en trygg inkomst och ett meningsfullt arbete och fritid som skapar grunden för en god hälsa. Baserat på den information som delges i rapporten är det svårt att bilda sig en uppfattning om hur det går.

Målvärdet för Vuxna biståndsmottagare, andel av befolkningen i % är per 2021 1,4%. Den senaste mätningen är från 2020 och där var utfallet 1,8%. Givet effekten av pandemin förefaller det vara orimligt tro att målvärdet skulle nås.

Självskattat hälsotillstånd mäter den andel av invånarna mellan 18-64 som angivit att det egna hälsotillståndet är bra eller mycket bra. Detta mäts vartannat år utifrån regionala enkäter samt utifrån information från Folkhälsomyndigheten och Hälsa på lika villkor. Målvärdet är 76 % och den senaste mätningen som var 2020 (Kolada) visade på ett utfall på 71 %.

Anmälda våldsbrott är en summering av nio brottskategorier där statistiken hämtas ifrån BRÅ. Målvärdet är 980 enligt kommunplanen för 2021 och det senaste utfallet enligt Kolada visade på 1070. I rankingen av företagsklimatet finns även en fråga riktad till företagare om i vilken utsträckning företaget påverkas negativt av brottlighet/otrygghet i kommunen och där hamnar Gävle på plats 228 vilket innebär att man placerar sig i den sämre halvan. Utfallet dock är en förbättring med föregående år då resultatet var 244. Brottslighet och känslan av otrygghet är i allmänhet en fråga som växer i samhällsdebatten och det är viktigt att detta följs upp då det har en hämmande effekt på företagets tillväxt- och utvecklingsmöjligheter.

Målvärdet för invånare 18-64 med avsaknad av tillit av andra är för 2021 22% enligt kommunplanen. Utfallet baseras på data av fyra

befolkningsenkäter och det senaste utfallet som presenterades 2020 visade på 30% vilket innebär en försämring med 2 procentenheter i jämförelse med 2018. Det är således rimligt att tro att målvärdet inte kommer uppnås även om inga nya data kan presenteras.

Utfallet för förtroende, index 2020 var 40 vilket var detsamma som föregående år. Det finns ingen prognos för huruvida målvärdet om 43 % beräknas nås.

I kommunplanen och således i delår 2 består målet av 5 indikatorer. Föregående år bestod målet av 8 indikatorer. De tre indikatorer som inte längre återfinns är; medborgardelaktighet, invånare 17-24 som varken arbetar eller studerar, andel % samt nöjdinflytandeindex.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel % av befolkningen	—	1,4 %		
2 Självskattat hälsotillstånd	—	76 %		

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
3 Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	—			
4 Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	—			
5 Förtroende	—	index 43		

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Målet består av sex indikatorer varav utfall presenteras för fem av dem. Prognosen för fyra av de indikatorer som presenteras är att målvärdet inte kommer att uppnås. Målet anses delvis uppfyllt vilket är samma bedömning som vid årsredovisningen.

Bostadsbristen är ett fortsatt problem och om prognosen om 120 000 Gävlebor år 2030 infrias måste fler bostäder till. Tillskottet om 800 bostäder per år som tagits fram som ett mått i riktlinjer för bostadsförsörjning har inte nåtts under flera år.

Utfallet för nettotillskott av bostäder är per delår 426 st vilket är högre än vad utfallet var för 2020 och prognosen är att målvärdet om 800 bostäder nås. Under året har fler detaljplaner godkänts och planberedskapen har ökat med 666 bostäder till totalt 2344 bostäder. Utfallet för byggklar mark är på delsårsbasis 12,6 vilket innebär att det är långt ifrån målvärdet om 60 hektar och målvärdet bedöms inte nås. 5,5 ha mark har hitintills sålts och flera exploateringsprojekt för verksamhetsmark pågår.

Befolkningen har per v 35 2021 ökat med 183 personer sedan årsskiftet vilket skulle innebära en 361 personer i årstakt. Dessa siffror tyder på att befolkningstillväxten i år kommer att bli lägre än på många år. Invånarantalet uppgår nu till 103 087 st och om befolkningen per helår ökar med 361 skulle invånarantalet vid årsskiftet vara 103 265. Befolkningsstrukturen har förändrats i den mening att det sker större ökning i åldersgrupperna 0-19 samt 65 + i jämförelse med den arbetsföra gruppen på 20-64. Det får betydelse för den demografiska försörjningskvoten som ökar.

Prognosen är att Gävle 2030 ska vara 120 000 invånare vilket i så fall skulle innebära en ökningstakt på i snitt 1879 invånare per år. Den senaste befolkningsprognosen är enligt kommunplan 2021 gjord 2019. Vid kommunplanens färdigställande var ökningstakten ca 450 personer per år vilket bland annat berodde på minskat barnafödande och en minskad invandring. Effekterna av Corona är således inte avspeglad i den prognos som ligger och det kan tänkas att den har effekt inom flera områden. Framgent kan det antas att fler kommer att arbeta samt studera på distans men det återstår att se om och i så fall i vilken utsträckning Gävle kommer att gynnas av detta.

Analysen av nytillskott av bostäder bör således ses mot bakgrund av detta samt den bostadsbrist som redan föreligger. Länsstyrelsen upprättar varje år en rapport med analys av bostadsmarknaden i länet. För 2021 är bedömningen baserat på bostadsmarknadsenkäten som kommunerna svarar på att det råder underskott på bostäder i kommunen som helhet.

Utfall för Gävlebornas uppfattning om att bo och leva i kommunen fås först i samband med årsredovisningen. Utfallet baseras från och med 2021 på en enkät där resultatet utgår ifrån andel som tycker "ganska bra" eller "mycket bra". Målvärdet för 2021 är lägst 71 %

Utfallet för resterande indikatorer där utfall presenteras tros fortsatt ha påverkats av de restriktioner som råder under pågående pandemi. Med tanke på de restriktioner som råder där den arbetsföra befolkningen har som rekommendation att arbeta hemma i den mån det är möjligt kan man anta att förändrade vanor har påverkat utfallet för indikatorerna andel av motorburen trafik som sker med kollektivtrafik, antal cyklister vid fasta mätpunkter samt antal gående i stadskärnan. För dessa indikatorer är prognosen att målvärdet inte kommer nås.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Nettotillskott av bostäder genom ny-, till- och ombyggnad	426 st		minst 800 st	Ok	 Uppnås
2 Antal hektar byggklar mark till näringslivet inom Gävle kommun	12,6		Lägst 60 ha	Större avvikelse	 Uppnås ej
3, Gävlebornas uppfattning om att bo och leva i kommunen. Andel (%) som tycker "Ganska bra" eller "Mycket bra"			Lägst 71		
4 Andel av motorburen trafik som sker med kollektivtrafik	9,9 %		Lägst 26 %	Större avvikelse	 Uppnås ej
5 Antal cyklister vid fasta mätpunkter	3 682		Lägst 8 300	Större avvikelse	 Uppnås ej
6 Antal gående i stadskärnan	1,02 %		Lägst 1,81 %	Större avvikelse	 Uppnås ej

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Målet består av sex indikatorer varav utfall presenteras för samtliga. Utfallet för fem av dessa är dock hämtat från föregående årsredovisning eller tidigare. Prognos om måluppfyllelse för helår finns inte för någon av indikatorerna. Målet i sin helhet bedöms delvis uppnås vilket är samma utfall som vid årsredovisningen.

Flera av indikatorerna följs upp i samband med redovisning av det miljöstrategiska programmet.

2020 rankades Gävle som andra bästa miljökommun och när årets ranking presenterades hade Gävle tappat fyra placeringar och innehar nu en sätteplats. Målvärdet för året var högst plats 5. Detta är den enda indikatorn inom målet som är uppdaterad.

För indikatorn utsläpp till luft av växthusgaser är målvärdet 0,97(2,49). Senaste resultatet är för 2020 då utfallet var 2,89.

Målvärdet för Vattenförekomster (sjöar och vattendrag) ekologisk och god kemisk status är för 2021 35 %, senaste utfall visade på 16 %.

Målvärdet för skyddad natur totalt är 4,5 % för 2021. Inget nytt utfall har presterats, det senaste utfallet var för 2020 4,3 %.

Det senaste utfallet för kvävedioxidhalten vid södra Kungsgatan var 99ggr/år men inget nytt utfall har presenterats för året. Målvärdet ligger kvar på 175 ggr per år.

För insamlat hushållsavtal är målvärdet för 2021 400 kg/person. Senaste utfall visade på 423 kg/person.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
1 Aktuell hållbarhets miljöranking Bästa miljökommun	6		5		
2 Utsläpp till luft av växthusgaser	2,89		0,97		
3 Vattenförekomst er (sjöar och vattendrag) ekologisk och god kemisk status	16 %		35 %		
4 Skyddad natur totalt	4,3 %		4,5 %		
5 Uppmätt kvävedioxidhalt vid Södra Kungsgatan 12	99		175 ggr/år		
6 Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	423		400		

Sammanfattningsvis bedöms samtliga mål vara delvis uppfyllda. Revisionen delar uppfattningen att målen bör ses som delvis uppfyllda gällande de mål där uppdaterade utfall finns. Vid delåret saknas dock utfall samt prognos för större delen av indikatorerna varför det blir svårt att uttala sig om måluppfyllelsen för dessa mål. Av totalt 27 indikatorer saknas utfall för 15 av dem och för 5 av indikatorerna är det utfall som presenteras detsamma som vid upprättande av årsredovisningen. För 9 av indikatorerna finns det en prognos för helår.

Det revisionen kan konstatera baserat på de utfall som finns att tillgå är att målet om kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor infrias i form av att resultaten, åtminstone i de kommunala skolorna, fortsätter att förbättras, trots rådande pandemi. Det finns inga nya utfall inom trygghetsmålet varför det blir svårt att uttala sig om Gävle är på rätt väg eller inte. Vad gäller de indikatorer som är kopplade till mot målet om ett bättre företagsklimat ses en viss ljusning i form av att Gävle ändå förbättrar sitt resultat i Svenskt Näringslivs ranking, även om det är en marginell förbättring. Arbetslösheten är fortsatt högre än riket och gapet har ökat baserat på de preliminära siffrorna. Befolkningen ökar även om det inte är enligt prognos och statistiken tyder på att det inte är i den arbetsföra åldersgruppen den största befolkningsökningen sker relativt sett, vilket får betydelse för den demografiska försörjningskvoten. Sammantaget kommer dessa faktorer belasta välfärdssystemet ytterligare. Det är således viktigt att det skapas nya arbetstillfällen och att så många som möjligt i arbetsför ålder arbetar. Effekterna av pandemin kan innebära att det sker en förflyttning från storstäderna vilket skulle kunna gynna Gävle ur flera perspektiv men för att öka attraktionskraften är en förutsättning att det finns tillräckligt med bostäder. Slutligen finns bara ett nytt utfall kopplat till målet om en hållbar och klimatneutral kommun och även om Gävle ha tappat några placeringar i rankingen om bästa miljökommun bör resultat fortfarande ses som gott och stabilt sett över tid.

Finansiella mål

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 % av skatteintäkterna

Med resultat i detta mål avses resultat exkl. realisationsvinster och exploatering. Bedömningen i delårsrapporten är att målet, minst 2,5 % över en åttaårsperiod uppnås.

Indikator:

Resultat i procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning. Genomsnittligt resultat under senaste åtta åren.

Målvärdet för indikatorn är satt till 2,5 % för 2021 och det prognostiserade resultatet om 2,6 % når därmed det budgeterade överskottet under de senaste åtta åren.

Måluppfyllelse:

Revisionen noterar att målvärdet höjts upp för året från 2,22 % som var målvärdet 2020. Enligt kommunplanen kommer målvärdet sedan sänkas igen årligen fram till 2024 då det är satt till 1,8 %.

Indikator är nu enbart genomsnittligt resultat under åtta år. Detta på grund av att det ekonomiska överskottet över tid bedöms vara viktigare än resultatet enskilda år. Av samma anledning är därför tidigare indikator som visade varje enskilt årsresultat i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning borttagen.

Sedan 2020 är det långsiktiga målet för kommunkoncernens resultat reviderat till 1 % från tidigare 2 %.

Prognosen för helåret visar på att kommunens nettokostnader (exkl. realisations- och exploateringsresultat) ökar med 460 mnkr, vilket motsvarar en ökning om 7,4 %. Skatteintäkterna prognostiseras en ökning med 4,7 %, vilket motsvarar 294,6 mnkr. Enligt prognos ökar alltså nettokostnaderna (exkl. realisations- och exploateringsresultat) med 165,4 mnkr mer än vad skatteintäkterna ökar, vilket i så fall resulterar i att det fattas 85 mnkr i skatteintäkter för 2021.

Prognosen för årets resultat utgör 1 % av skatteintäkterna. Detta beror på att kommunen likt föregående år har underskott i samtliga nämnder i sektor Valfärd Gävle (arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, omvårdnadsnämnden och socialnämnden). Utfallet för nämnderna i sektor Valfärd Gävle för delåret är -47 mnkr (-51 mnkr) med en prognos om -60 mnkr för helåret, trots att kommunfullmäktige i juni utökade nämndernas ramar med sammanlagt 100 mnkr. I år genererar även samhällsbyggnadsnämnden ett negativt resultat om -2,5 mnkr för delåret, vilket beror på ökade kostnader för vinterväghållning. Nämndens resultat vid samma tidpunkt föregående år var +31 mnkr och prognosen för helåret är -14,3 mnkr.

Revisionen noterar att Gävle kommun som ägare behöver hantera det underskott som uppstått i Gävle Vatten AB för de kostnader bolaget fått i samband med översvämningen, uppskattade till 250 mnkr. Vi noterar att det inte finns någon reservering för detta varken i delårsboks slutet eller i prognosen för Gävle kommuns resultat 2021. Diskussion pågår gällande

vem som ska ta kostnaden och i delåret ligger kostnaden i Gävle Vatten AB. Skulle kostnaden helt eller delvis täckas av Gävle kommun kommer detta påverka resultatet negativt och därmed även de finansiella nyckeltalen. Den nuvarande prognosen om att årets resultat kommer att utgöra 1 % av skatteintäkterna påverkas negativt. Om kostnaden täcks via aktieägartillskott görs detta via balansräkningen och påverkar i så fall inte resultatet. Görs det via taxehöjning i bolaget påverkar det heller inte Gävle kommuns resultat.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Målet har uppfyllts för perioden januari till augusti. Kommunkoncernens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet, som är den ena indikatorn till målet, uppgick då till 36,2 %, jämfört med målvärde om minst 33,3 %. Helårsbedömningen av målvärdena för koncernens soliditet, bedöms i delårsrapporten uppnås vid årets slut.

Den andra indikatorn för målet är kommunkoncernens skuldsättningsnivå. Skuldsättningsnivån per augusti klarar målvärdet om 85 100 kr per invånare. Målet beräknas även uppnås på helårsbasis.

Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Målet bedöms på helårsbasis med prognosen som underlag. Självfinansieringsgraden under den senaste åttaårsperioden uppgår i delåret till 98 % och överstiger därmed målvärdet, satt till 60 % på årsbasis för kommunkoncernen. Prognosen för resten av året är en hög investeringsnivå och försämrat ekonomiskt resultat mot budget. Nyckeltalen förväntas därmed försämrats på helårsbasis men fortsatt överstiga målvärden.

Revisionen delar bedömningen som anges i delårsrapporten, att målet kommer att uppnås. Den analys som gjorts av indikatorerna, visar på den slutsatsen.

Revisionen tycker det är av stor vikt att beakta gällande planer för nyinvesteringar kommande år, där självfinansieringen även nästa år beräknas uppgå till endast 55 %. Då investeringsplanerna i kommunen uppgår till mellan 700 och 900 miljoner kronor per år, krävs det resultatförbättringar på upp emot 100 miljoner kronor på årsbasis för att klara en snabb egen finansiering av investeringarna.

Övrigt

Sjukfrånvaro totalt för kommunen

Den totala sjukfrånvaron för hela perioden uppgår till 6,7 %, vilket är en sänkning med 1,3 % jämfört med samma period förra året. Sjukfrånvaron var högst under våren och har sedan sjunkit från april. I augusti låg sjukfrånvaron på 4 %.

Kommunen kompenseras ekonomiskt genom statsbidrag. Regelverket gäller fram till och med september och i delårsrapporten prognosticeras att intäkterna blir 45 mnkr.

C. Uppfyller kommunen det lagstadgade balanskravet?

Balanskravet

Balanskravet, det lagstadgade kravet på ett positivt resultat (exklusive realisationsvinster), är uppfyllt.